

EN SÆRLIG INDSATS FOR UNGE

SIND's konference
22. september 2019

Peter Jensen, SPUK
Susanne Pihl Hansen, Pihl Inklusive

Dét vil vi tale om

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

→ Hvad er Alliancen?

→ Hvorfor er det nødvendigt at have en særlig indsats for **unge**, ramt af både psykiske vanskeligheder og rusmiddelproblemer?

→ Hvad er der brug for?

Spørgsmål fra SIND:

- Behov for forandring i lovgivningen og/eller den måde systemerne tænker eller arbejder på?
- Behov for frivilligt socialt tilbud til disse unge, og hvordan nås de unge?

HVAD ER ALLIANCEN?

Alliancen

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

Alliancen blev igangsat af Helsefonden for at:

1. Drøfte viden og erfaringer samt formulere nye perspektiver på:
Hvordan kan vi styrke indsatsen overfor unge, der er dobbeltbelastede?
2. Sætte unge med dobbeltdiagnoser på den social-, sundheds- og fagpolitiske dagsorden:
Folkemøde og konferencer
Grøn bog – skriftlig opsamling på Alliancens arbejde
Høring på Christiansborg d. 20. november

Alliancen består af:

Ungepanel – unge med erfaringer

Forældrepanel – forældre med erfaringer fra deres barn

Fagpanel – forskere samt fagpersoner fra psykiatri og rusmiddelbehandling

HVORFOR ER DE UNGE
NOGET SÆRLIGT?

Definition

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

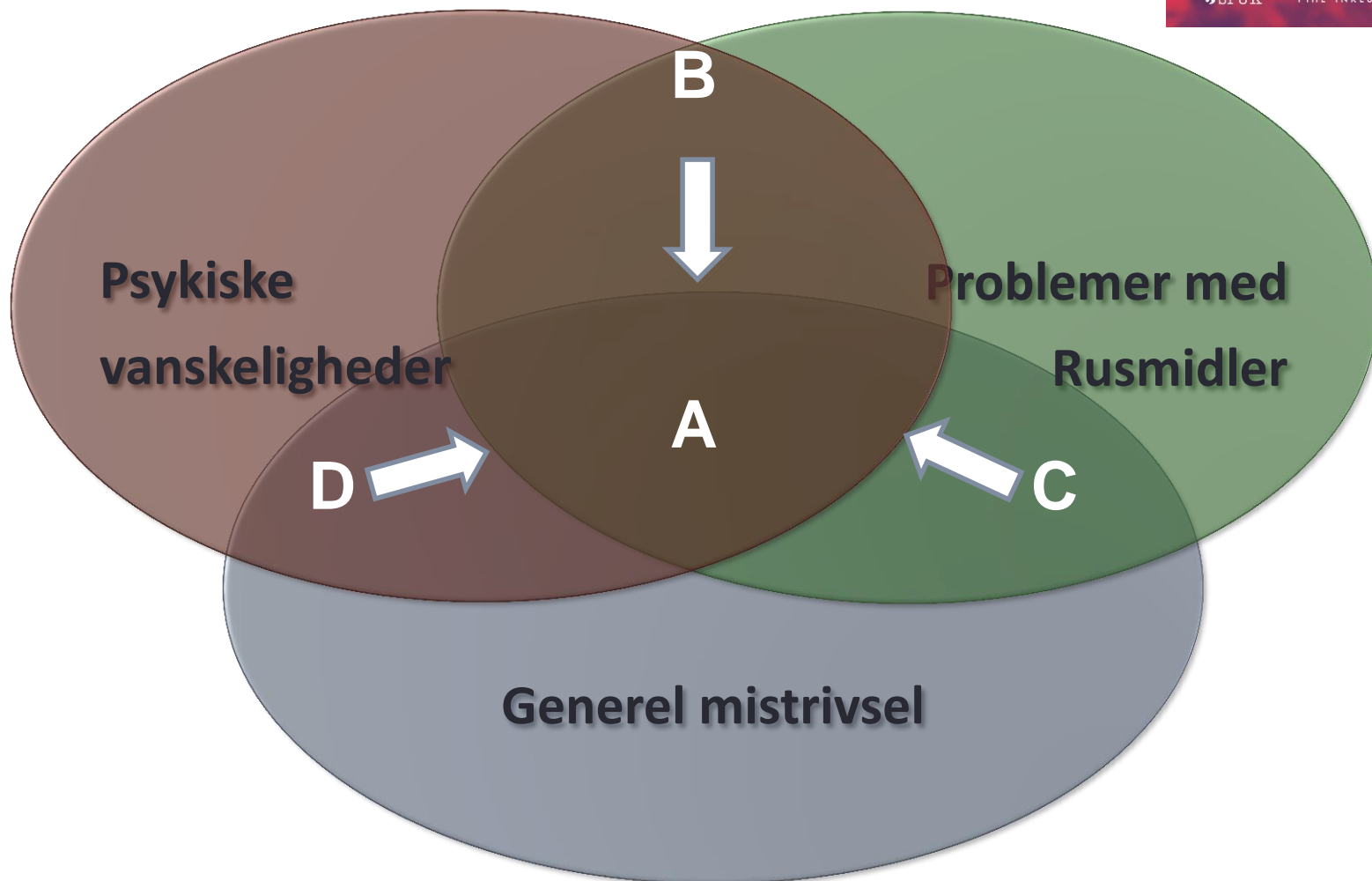
PIHL INKLUSIVE

helsefonden

Unge med dobbeltdiagnose/dobbelt belastede

- Unge i alderen 12 – 25 år
- Unge, der har psykiske vanskeligheder og samtidig har et problematisk brug af rusmidler = **dobbeltbelastede**
- Unge, der oplever at have **behov for hjælp** i flere hjælpesystemer samtidig
- Unge, der qua deres alder og livssituation, fordrer en særlig **ungetilgang**

Hvem er de unge?

Hvor mange taler vi om?

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

- **90.500**, svarende til 11 % af de danske unge mellem 15-25 år, er registreret i Landspatientregisteret = diagnosticeret/har været indskrevet i behandling for psykisk lidelse
- Ca. 7% af de unge med psykiatrisk diagnose har røget cannabis mere end 20 dage indenfor den seneste måned og/eller taget andre illegale stoffer mindst en gang indenfor den seneste måned - svarende til **ca. 6.400 unge mellem 15 og 25 år.**
- Dertil kommer **et ukendt antal unge**, der **ikke er registreret i Landspatientregisteret**, men får **udskrevet psykofarmaka af egen læge eller får hjælp af privatpraktiserende psykolog/psykiater.**
Eller fordi de har et **problematisk brug af alkohol.**

Sevelsted, J. & Mads Uffe Pedersen (in press):
Unge trivsel og brug af rusmidler fra 2014/2015 til 2019.
En deskriptiv rapport,
Aarhus Universitet, Center for Rusmiddelforskning

Hvad er problemet?

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

- Psykiske vanskeligheder kombineret med misbrug af rusmidler
→ **brandfarlig cocktail**
- Alt for mange unge får ikke god nok hjælp
→ **mister dyrebare år, og nogle slås skævt for livet**
- Deres forældre og søskende belastes voldsomt
→ **skal kæmpe for/med deres barn, i/med systemerne – og med deres og resten af familiens sorg/bekymring**
- Hjælpesystemerne kommer ofte til kort
→ **skal arbejde på tværs af faggrupper, mål, lovgivninger og økonomi**

Problemforståelse

Vilde problemer

Principper giver retning

Der er fyldt med gråzoner (både/og)

Bygger på mangfoldighed

Beslutninger bliver taget undervejs

Komplekse problemer

- Undersøge og analysere
- Reagere
- Undersøge: Virkede det?
- Reagere på ny

→ Emergente løsninger, der bliver tilpasset den enkelte

Komplicerede problemer

- Undersøge
- Analysere nærmere
- Reagere

→ Flere gode løsninger

Tamme problemer

Regler giver retning

Der findes et rigtigt eller forkert (enten/eller)

Bygger på overensstemmelse

Regulering sker bagefter

Kaotiske problemer

- Handle akut: 'stop ulykken'
- Derefter undersøge og analysere - og lære af erfaringer

→ Her & nu løsninger

Simple problemer

- Undersøge
- Kategorisere
- Reagere

→ Én god løsning: Best practice

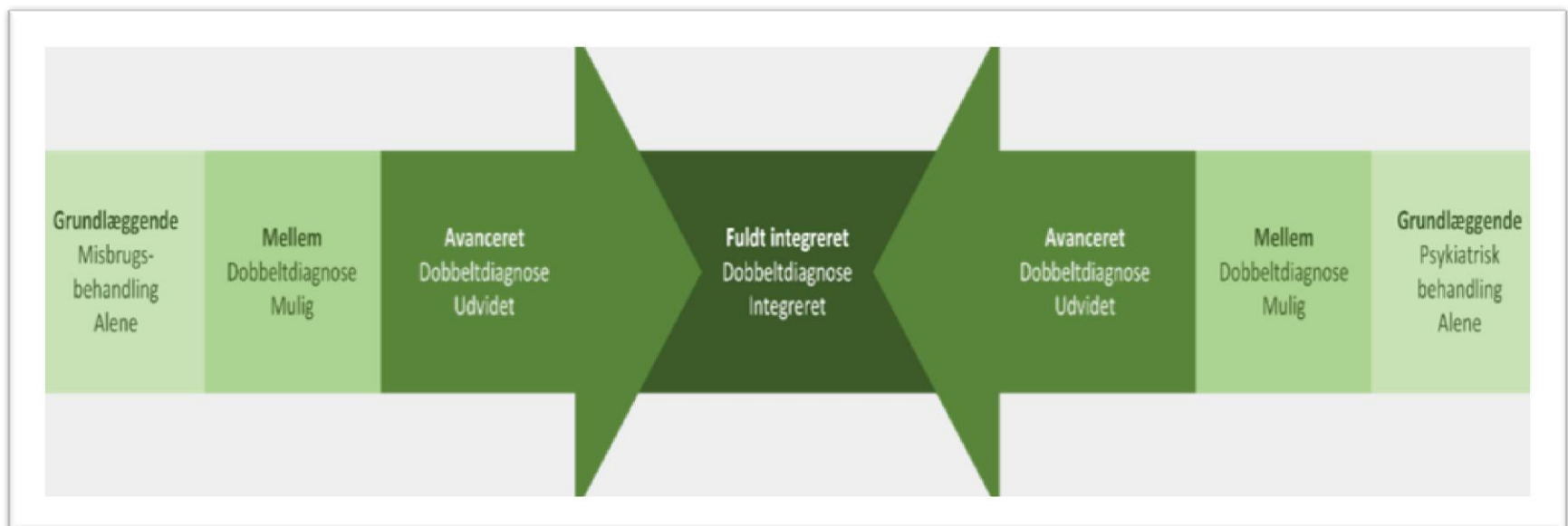
HVAD ER DER BRUG FOR?

Hvad skal der til?

Ingen kan løse det her problem alene:

- Problemerne er **komplekse**
- Det er et **fællesskabsanliggende**
- De **faglige skyklapper** må væk → No Wrong Door
- **Alle** skal bidrage

SIND's rolle

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

Førspektivet:	Behandlingsperspektivet:	Efterværnsperspektivet:
<p>Screening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegn • Adfærd • Fornemmelser • Viden • Forældreviden • Børne-/ungeviden <p>Screening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redskab(er)	<p>Udredning</p> <p>Organisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tværfagligt samarbejde • Tværsektorielt samarbejde • Forløbskoordination • Fælles mål for indsatserne)	<p>Fællesskaber</p> <p>Støtte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuelt • Gruppe

Retningslinjer: Indsatser for børn og unge med dobbeltdiagnose/-belastning

SPØRGSMÅL OG DIALOG

Alliancens næste skridt

ALLIANCEN

UNGE MED
DOBBELTDIAGNOSE

SPUK

PIHL INKLUSIVE

helsefonden

Høring på Christiansborg:

- Onsdag d. 20. november kl. 9-13
- Begrænset antal pladser
- Der bliver sendt invitation til SIND